

Rapport

Rapport over een klacht over de beheerder van het regionale politiekorps Hollands Midden

Datum:

Rapportnummer: 2011/371

Klacht

Verzoeker klaagt erover dat een wijkagent van de politie Hollands Midden zijn positie en bevoegdheden heeft misbruikt ten gunste van zijn buurman, met wie hij in conflict is. Met name klaagt verzoeker erover dat de wijkagent:

tweemaal zijn invloed ten gunste van zijn buurman heeft aangewend bij de gemeente in verband met een conflict dat hij met zijn buurman heeft over de plaats van overlast werende hekjes in de brandgang;

de behandeling van een klacht die zijn buurman over hem had ingediend bij zijn werkgever de Douane, heeft gefaciliteerd door een locatie te regelen voor een gesprek tussen zijn buurman en de Douane en ook bij het gesprek aanwezig te zijn.

Bevindingen en beoordeling

Algemeen

1. Verzoeker en zijn buurman zijn sinds enige tijd in conflict met elkaar. Eén van de kwesties waar zij het niet over eens zijn, is de plaats van het hekwerk in de brandgang. De buurman heeft de hekjes iets verder uit elkaar laten zetten omdat hij er anders niet langs kan met zijn scootmobiel. Verzoeker wil dat het hekwerk wordt teruggeplaatst naar de oorspronkelijke plaats omdat zo overlast van brommers wordt tegengehouden.

Een andere kwestie is dat verzoeker van oordeel is dat zijn buurman uitkeringsfraude pleegt. Hij had daarom informatie hierover aan de UWV verstrekt. In verband hiermee had de buurman een klacht over verzoeker ingediend bij diens werkgever de Douane wegens zijn vermoeden dat verzoeker informatie over hem had opgevraagd.

2. Politieambtenaar L. is als wijkagent betrokken in de kwestie.

3. Op 6 januari 2010 vond er een gesprek plaats tussen de buurman, de Douane en de wijkagent. Dit gesprek vond plaats in het kader van de behandeling van de klacht van de buurman over zijn vermoeden dat verzoeker bij zijn werkgever informatie over hem had opgevraagd.

4. Verzoeker beklagde zich bij de korpsbeheerder over het optreden van de wijkagent. De korpsbeheerder achtte verzoekers klacht op 24 juni 2010 ongegrond. Het optreden van de wijkagent voor wat betreft zijn bemoeienis bij het beschikbaar stellen van een gespreksruimte voor de buurman en verzoekers werkgever en het als toehoorder aanwezig zijn bij dit gesprek, achtte hij niet verstandig, maar in wezen niet verwijtbaar. Ook de klacht over de actieve bemoeienis van de wijkagent met de hekjes, achtte de korpsbeheerder niet gegrond. De korpsbeheerder voegde hieraan toen dat hij moeite had

met de wijze waarop verzoeker de wijkagent had gepositioneerd in het conflict tussen hem en de buurman. De wijkagent had geen deel in het conflict tussen verzoeker en zijn buurman. Hij had evenmin hem of zijn buurman bevoor- of benadeeld, in diskrediet gebracht of onheus bejegend, aldus de korpsbeheerder.

5. Vervolgens deed verzoeker aangifte tegen wijkagent L. wegens verzaken van zijn discretieplicht. De waarnemend hoofdofficier van justitie seponerde deze aangifte omdat het niet gaat om strafbare feiten.

6. Verzoeker vroeg de Nationale ombudsman de zaak te onderzoeken.

Visie verzoeker

7. Volgens verzoeker heeft de buurman heel vaak de politie ingeschakeld. Verzoeker heeft vervolgens elke keer contact gehad met de wijkagent L. Zijn eerste vervelende ervaring met hem was vanwege de hekjeskwestie. Verzoeker meent dat wijkagent L. niet alleen bemiddelde, maar partij voor zijn buurman koos en zich daarom partijdig en niet integer heeft opgesteld in het conflict. Volgens hem uitte zich dat in actieve bemoeienis door wijkagent L. in de hekjeskwestie ten gunste van zijn buurman. Volgens verzoeker heeft de buurman niet een officieel verzoek gedaan aan de gemeente voor het uiteenplaatsen van de hekjes, maar gebeurde dit direct in opdracht van de wijkagent. Verzoeker geeft aan vervolgens slechts de situatie in de tussenruimte van de brandgang, zoals die al 15 jaar bestond, te willen herstellen. Hij had gezocht naar een alternatief voor de hekjes maar werd hierbij gedwarsboomd door de wijkagent. De reden waarom hij een klacht over hem heeft ingediend is deze voortdurende bemoeienis van de wijkagent met de zaak. Hierdoor verergerde de zaak alleen maar, aldus verzoeker. Zijn vertrouwen in de politie is hierdoor behoorlijk geschonden.

8. Verder is verzoeker van mening dat de wijkagent zijn buurman had geadviseerd een klacht in te dienen over hem bij zijn werkgever. Dit vanwege het feit dat hij een klacht had ingediend over het optreden van de wijkagent in verband met de hekjeskwestie, aldus verzoeker. Vervolgens had de wijkagent het gesprek tussen de buurman en zijn werkgever de Douane geregeld en was er zelfs bij gaan zitten.

9. Verzoeker meent dat de interne klachtbehandeling niet naar behoren is geweest. De klachtencommissie had de door hem opgegeven getuigen niet gehoord maar was volledig uitgegaan van de verklaring van de wijkagent. Verder had de korpsbeheerder het advies van de klachtencommissie om de klacht over het faciliteren van het gesprek gegrond te verklaren, niet overgenomen. Verzoeker is van mening dat de korpsbeheerder hem in zijn brief van 24 juni 2010 een trap na heeft gegeven door hem persoonlijk nog een verwijt te maken.

Visie betrokken politieambtenaar L.

10. Politieambtenaar L. liet de Nationale ombudsman weten dat hij al sinds 2007 wijkagent is. In die hoedanigheid heeft hij vaker te maken gehad met burencollicten. Hij probeert dan in eerste instantie om de burens mee te laten werken aan buurtbemiddeling, wat niet altijd lukt, zoals ook in dit geval. De politie heeft een neutrale houding in dit soort zaken, aldus wijkagent L.

11. Ten aanzien van verzoekers klacht over zijn aanwezigheid bij en het faciliteren van het gesprek tussen de Douane en de buurman, verklaarde L. het volgende. De buurman had contact met hem opgenomen omdat hij vermoedde dat verzoeker gegevens over hem had opgevraagd bij diens werkgever de Douane. De buurman diende hierop een klacht in bij de Douane over verzoeker. Vervolgens nam de Douane contact op met hem. De Douane wilde met hem praten over de klacht van de buurman. Wijkagent L. vond dit vreemd maar vermoedde dat dit kwam omdat de buurman zijn naam genoemd had. Omdat hij als wijkagent wel vaker verzoeken krijgt van instanties of personen, ging hij akkoord. Hij had daarbij de Douane aangeboden om bij hem in een leegstaand (wijk)bureau langs te komen. Vervolgens kwam de Douane samen met de buurman en de Stichting X, die belangen behartigt van mensen met een beperking, langs voor het gesprek. Wijkagent L. was hierdoor verrast omdat hij dacht dat de Douane alleen zou komen. Hij bleef vervolgens wel bij het gesprek. Een dergelijke situatie had hij niet eerder meegemaakt. Hij voelde zich echter niet prettig bij het gesprek en had dit ook aangegeven tijdens het gesprek, voor zover hij zich dat kan herinneren. Hij hield zich tijdens het gesprek zo afzijdig mogelijk. Achteraf was het niet slim om bij het gesprek te blijven, aldus wijkagent L.. Hij kon zich voorstellen dat hierdoor bij verzoeker over hem de indruk was ontstaan dat hij partijdig was. Het was echter nooit zijn intentie om bij de behandeling van de klacht in zo'n gesprek aanwezig te zijn. Hij had er van geleerd en zou het nooit weer zo doen, aldus de wijkagent. Hij had tijdens de hoorzitting ook zijn excuses aangeboden aan verzoeker maar deze accepteerde ze niet. Volgens wijkagent L. wil verzoeker het hoog laten oplopen en had hij zelfs aangifte tegen hem gedaan. Als verzoeker contact zou opnemen met de politie, zou een collega-wijkagent waarnemen. Zowel hij als verzoeker hebben geen behoefte aan contact met elkaar, aldus de wijkagent.

12. Ten aanzien van de hekjeskwestie verklaarde wijkagent L. als volgt. Hij was samen met de gemeente een keer naar de situatie gaan kijken om ter plekke een oplossing te vinden. Dit is gebeurd door de hekjes een halve tegel te verplaatsen zodat de buurman er weer langs kon met zijn scootmobiel en verzoeker geen last zou hebben van de verplaatsing. Hij had zelf geen bemoeienis met de plaats van het hekwerk zoals verzoeker aangeeft. Eén keer had hij contact opgenomen met de gemeente om te vragen waarom de hekjes waren teruggeplaatst. Hierop zou hij worden teruggebeld, maar dit is niet meer gebeurd. Tijdens het gesprek dat hij met verzoeker over deze hekjeskwestie had, beschuldigde verzoeker hem ervan dat hij zich had bemoeid met de hekjes ten gunste van de buurman, aldus L.. Ondanks dat hij uitlegde dat het niet zijn bedoeling was om de hekjes verder uit elkaar te plaatsen ten gunste van de buurman, bleef verzoeker

volhouden. Hij had toen tegen verzoeker gezegd dat hij moest stoppen met zijn persoonlijke kruistocht tegen de buurman. Vervolgens gaf verzoeker aan dat hij een klacht ging indienen over hem.

Visie korpsbeheerder

13. De korpsbeheerder stelt voorop dat verzoeker noch zijn buurman bereid en in staat waren om hun langslpend conflict over allerlei zaken in redelijkheid met elkaar te bespreken en te beslechten. Het geschil over de overlast werende hekjes onderschrijft dit volgens hem. Verzoeker wenste de afstand tussen de hekjes te vernauwen om minder last te hebben van brommers die met grote snelheid achter zijn tuin reden en de buurman wenste de afstand te verruimen omdat hij anders met zijn scootmobiel zijn tuin niet kon inrijden. Beide wensen zijn begrijpelijk, aldus de korpsbeheerder. Volgens de korpsbeheerder had deze kwestie onder normale omstandigheden niet tot een conflict tussen volwassen burgers geleid. Nu belastten beide partijen de gemeente L. en de wijkagent hiermee en verwachtten zij dat die het geschil naar tevredenheid zouden oplossen. De gemeente en de wijkagent hebben volgens de korpsbeheerder de moeite genomen om een redelijk alternatief voor de hekjeskwestie te zoeken en te vinden, waarmee beide partijen kunnen leven. Voor verzoeker waren de uitkomsten kennelijk niet acceptabel, aldus de korpsbeheerder. Deze diende een klacht in over de wijkagent omdat deze de buurman op alle mogelijke manieren zou helpen. Verzoeker heeft dit naar mening van de korpsbeheerder echter niet aannemelijk kunnen maken. Volgens de korpsbeheerder onderschrijven de getuigenverklaringen uit het onderzoek van de Nationale ombudsman de verklaring van de wijkagent, namelijk dat deze niet sturend, niet actief ten gunste van de buurman en niet ten nadele van verzoeker is geweest. De korpsbeheerder betreurt het dat het beeld van verzoeker over de wijkagent dermate onwrikbaar is dat hiermee de relatie met de politie onder druk is komen te staan.

14. Voor wat betreft verzoekers klacht over het door de wijkagent faciliteren van de klacht van de buurman, merkt de korpsbeheerder het volgende op. Het was nooit de bedoeling van de wijkagent om de schijn van partijdigheid te wekken. De handelwijze van de wijkagent was weliswaar niet verstandig ook omdat voorzienbaar was dat daardoor wrevel c.q. argwaan bij verzoeker zou ontstaan. De wijkagent heeft herhaaldelijk, zowel tijdens de hoorzitting ten overstaan van de klachtencommissie als aan de Nationale ombudsman, aangegeven dat hij dit faciliteren beter achterwege had kunnen laten. Hij gaf ook aan dat hij van het incident heeft geleerd. De korpsbeheerder acht dit belangrijk omdat hiermee het primaire doel van klachtbehandeling, namelijk het leren van incidenten (en waar mogelijk herstel van vertrouwen), is bereikt. Voor het korps is hiermee de klacht afgedaan.

15. De korpsbeheerder merkt ten slotte het volgende op in reactie op verzoekers verklaring aan de Nationale ombudsman dat de klachtencommissie te zeer is afgegaan op dat wat de wijkagent aan haar heeft verklaard. Voor een politieambtenaar geldt dat van hem bij de vervulling van zijn taak wordt verwacht dat hij zich houdt aan de regels en waarborgen van

de rechtsorde die hij dient. Overtreden van deze regels tast de integriteit van de politieorganisatie aan en schaadt het aanzien en vertrouwen in de organisatie. Daarom wordt ook van een politieambtenaar verwacht dat hij te allen tijde betrouwbaar en onkreukbaar is. Dit houdt onder meer in dat hij zich verantwoordt over hetgeen hij uitvoert en dat hij de waarheid spreekt. Het niet naleven van deze plichten kan ernstig plichtsverzuim opleveren. Nu bij de klachtencommissie noch bij de korpsbeheerder twijfel over de door de wijkagent gegeven verklaringen bestond, kan worden aangenomen dat hij naar waarheid heeft verklaard. Verzoeker geeft hem geen reden hierover anders te oordelen, aldus de korpsbeheerder.

Getuigen verklaringen

16. Omdat verzoeker aangaf dat de door hem opgegeven getuigen H. en R., (destijds) werkzaam bij de gemeente L., niet door de klachtencommissie waren gehoord, vroeg de Nationale ombudsman aan hen een verklaring aan hem af te leggen.

17. Getuige H. liet het volgende weten. De gemeente ontving een klacht van verzoeker dat de hekken in de brandpoort achter zijn woning waren verplaatst wegens de scootmobiel van zijn buurman. Toen hij contact opnam met verzoeker, werd het hem duidelijk dat het om een burenruzie ging. Hij bood toen aan om met verzoeker en zijn buurman om de tafel te gaan zitten, maar dit werd door beide personen geweigerd. Op enig moment had hij de wijkagent uitgenodigd om samen de situatie te gaan bekijken. Verzoekers buurman was daarbij. Ze besloten toen om de hekjes in plaats van een hele tegel (zoals eerst was gebeurd) een halve tegel te verplaatsen zodat de buurman er met zijn scootmobiel langs kon. Hierna had hij telefonisch contact opgenomen met verzoeker en hem de situatie uitgelegd. Verzoeker was er niet blij mee, maar legde zich bij de situatie neer, aldus H.. Hij herkent zich niet in de mededelingen van verzoeker dat hij tegen hem zou hebben gezegd dat de wijkagent zich actief heeft bemoeid met de situatie en dat de hekken onder zijn druk zouden zijn verplaatst. Het verplaatsen van de hekken was op verzoek van H. gebeurd, niet op dat van de wijkagent. Het is immers eigendom van de gemeente. Een gesprek zoals verzoeker omschrijft, herinnert getuige H. zich niet. In het eerste contact dat hij met verzoeker had, heeft verzoeker wel "zijn stoom afgeblazen" over de situatie met de burenen en de wijkagent. Hij kan toen wel gezegd hebben dat "het niet netjes is" of woorden van die strekking. Toen hij zich daarna in de situatie verdiepte, werd hem echter duidelijk dat het om een burenruzie ging.

18. Getuige R. verklaarde als volgt. Hij herinnert zich dat er een verstoorde relatie was tussen verzoeker en zijn buurman. De buurman heeft een invaliditeitsverklaring. Hij had de gemeente verzocht om verplaatsing van de hekken in de brandpoort achter zijn woning zodat hij er met zijn scootmobiel langs kon. De afdeling Wegbebakening had toen in zijn opdracht de hekken een tegel verplaatst. Vervolgens had verzoeker de hekken eigenhandig teruggezet, aldus R.. Omdat R. zich bewust was van de burerelatie en hij zich daar verre van wilde houden, schakelde hij de wijkagent in om de situatie ter plekke te bekijken. De

wijkagent kwam tot de conclusie dat de buurman de aanvraag terecht had gedaan. De hekjes zijn toen minimaal verplaatst (een halve tegel) zodat de buurman er langs kon. R. herkent het verhaal niet dat hij gezegd zou hebben dat de wijkagent zich actief met de situatie heeft bemoeid. Op zijn verzoek bekeek de wijkagent de situatie. Van actieve bemoeienis door de wijkagent op eigen initiatief is volgens hem dan ook geen sprake.

Reactie verzoeker

19. Verzoeker is van mening dat de getuigen anders hebben verklaard dan dat zij destijds tegen hem hebben gedaan. Getuige R. had destijds tegen hem gezegd dat de verplaatsing van de hekjes altijd in overleg met hem moet en dat hij van niks wist. Verder had getuige H. destijds tegen hem gezegd dat er vanaf 4 augustus 2009 en 22 januari 2010 veel interactie tussen hem en de wijkagent was geweest over de hekjes. Na zijn opdracht om de plaats van de hekjes terug te zetten naar de situatie vóór 4 augustus 2009, zijn dezelfde dag door bemoeienis van de wijkagent de hekjes weer teruggezet, zo verklaarde H. aan hem. Ten aanzien van de verklaring van de wijkagent, verklaarde verzoeker dat de wijkagent nu pas had aangegeven dat hij zich niet prettig bij het gesprek voelde. Verzoeker is nog steeds van mening dat de wijkagent willens en wetens de buurman heeft geholpen.

Relevante stukken

20. De brief van 18 november 2009 van de gemeente L. vermeldt het volgende voor zover van belang:

"(...) In mijn brief van 24 augustus 2009 heb ik u reeds vermeld dat in juli 2009 door de Unitleider Civiel/Wegbebakening en de wijkagent werd geconstateerd dat het hekwerk was verplaatst en wel zodanig dat van verkeersremmende maatregel geen sprake meer was. Er is toen besloten het hekwerk te verwijderen. (..)".

21. De brief van 4 december 2009 van de gemeente L. vermeldt het volgende, voor zover van belang:

" Op 27 november 2009 is door mij (getuige H; N.o.) en een collega de situatie ter plekke bekeken. (...) We zijn tot de conclusie gekomen dat om de remmende werking te garanderen het hekwerk (..) dient te worden teruggebracht in de opstelling zoals deze was. (..)".

22. De brief van 22 januari 2010 van de gemeente L. vermeldt het volgende voor zover van belang:

"Donderdag 21 januari 2010 zijn (...)... 's-middags, in aanwezigheid van de unitleider wegbebakening, de wijkagent en mijzelf, gedemonstreerd hoe in deze situatie moet worden gemanoeuvreed met de scooter. (..) Het probleem zal worden opgelost door de doorgang naar het plein niet 90 cm breed te maken maar 105 cm. Dit betekent dat het

hek niet één tegel opschuift maar een halve tegel. "

Beoordeling

Ten aanzien van het faciliteren van het gesprek tussen de buurman en verzoekers werkgever en het aanwezig zijn bij het gesprek

23. Het verbod van vooringenomenheid houdt in dat overheidsinstanties zich actief opstellen om iedere vorm van een vooropgezette mening of de schijn van partijdigheid te vermijden. Een strikt onpartijdige houding van de wijkagent in de contacten met burgers, die verwikkeld zijn in een burencolliciet, voorkomt dat de wijkagent deel uit gaat maken van het colliciet, hetgeen een escalerende werking kan hebben op de verhoudingen.

24. Allereerst hecht de Nationale ombudsman er waarde aan op te merken dat hij het betreurt dat de verhoudingen tussen verzoeker en de wijkagent zodanig verslechterd zijn, dat beide partijen niet met elkaar willen praten over de situatie en dat verzoeker zelfs aangifte tegen de wijkagent heeft gedaan. Wanneer er sprake is van een vertrouwensbreuk kan een persoonlijk gesprek met elkaar het begin zijn om te werken aan herstel van contact en herstel van vertrouwen. Het doen van aangifte en formele klachtbehandeling werkt juridiserend en draagt vaak niet of nauwelijks bij tot herstel van vertrouwen. Vanwege verzoekers klacht over het niet horen van de door hem opgegeven getuigen en over het oordeel van de korpsbeheerder, omdat die voorbijgaat aan de gedeeltelijke gegrondverklaring van de adviescommissie, zag de Nationale ombudsman aanleiding om een schriftelijk onderzoek te openen. Hij is zich daarbij terdege van bewust dat hiermee geen oplossing wordt geboden voor de vertrouwensbreuk.

25. De Nationale ombudsman overweegt als volgt. Het getuigt niet van een professionele en onpartijdige opstelling van de wijkagent het gesprek tussen de buurman en verzoekers werkgever te faciliteren en hier vervolgens bij te zitten. De Nationale ombudsman deelt dan ook het standpunt van de korpsbeheerder hierover dat dit geen verstandige keus was van de wijkagent. Belangrijk vindt de Nationale ombudsman de verklaring van de betrokken wijkagent. Hieruit blijkt dat klachtbehandeling een lerend effect op hem heeft gehad, nu de wijkagent erkent dat dit geen verstandige keuze was en dat hij het niet meer op deze manier zou doen. Hiermee is inderdaad het primaire doel van klachtbehandeling bereikt, namelijk het leren van incidenten (en waar mogelijk herstel van vertrouwen), zoals de korpsbeheerder ook aangeeft. De Nationale ombudsman kan zich niet vinden in het standpunt van de korpsbeheerder om de klacht toch niet gegrond te verklaren. Hoewel dit niet de intentie was, wekte het handelen van de wijkagent op zijn minst de schijn van partijdigheid op. De wijkagent bevestigt dit zelf door aan te geven dat hij begrijpt dat hierdoor de indruk bij verzoeker is ontstaan van partijdigheid. De Nationale ombudsman kan zich daarom niet vinden in het oordeel van de korpsbeheerder om het handelen van de wijkagent niet verstandig maar niet verwijtbaar te achten. Al met al heeft de wijkagent in strijd gehandeld met het verbod van vooringenomenheid.

De onderzocht gedraging is niet behoorlijk.

Ten aanzien van de actieve bemoeienis door de wijkagent ten gunste van de buurman

26. Ook hier toetst de Nationale ombudsman aan het hierboven genoemde verbod van vooringenomenheid.

27. Verzoeker meent dat de wijkagent zich twee keer actief heeft bemoeid met de hekjeskwestie. Vaststaat dat de wijkagent tenminste een keer navraag heeft gedaan bij de gemeente en ook een keer ter plekke de situatie is gaan bekijken, samen met de betrokken medewerkers van de gemeente L. en de buurman. De vraag is of de wijkagent hierbij actief heeft gestuurd ten gunste van de buurman en daarmee partijdig heeft gehandeld. De lezingen van verzoeker en de wijkagent L. staan tegenover elkaar. De Nationale ombudsman heeft niet kennis genomen van feiten of omstandigheden waardoor aan de ene lezing meer waarde moet worden gehecht dan aan de andere.

28. Dit wordt anders wanneer de Nationale ombudsman de verklaringen van de door verzoeker opgegeven getuigen H. en R. bekijkt. Volgens verzoeker hadden deze getuigen, destijds werkzaam bij de gemeente, aan hem informatie gegeven waaruit zou blijken dat de wijkagent L. zich actief had bemoeid met de kwestie. Uit de verklaringen zoals aan hem afgelegd, concludeert de Nationale ombudsman echter dat deze verklaringen de verklaring van de wijkagent L. ondersteunen, dat er van actieve bemoeienis ten gunste van de buurman geen sprake is. Zowel de verklaringen als de relevante stukken ondersteunen de verklaring dat de wijkagent in opdracht van de gemeente heeft gehandeld en dat beslissingen omtrent het hekwerk door de gemeente zijn genomen en niet door de wijkagent. De Nationale ombudsman concludeert dat de wijkagent weliswaar bemoeienis heeft gehad met de plaats van de hekjes, maar vindt niet dat aannemelijk is gemaakt dat dit is gebeurd *ten gunste van de buurman*. Hoewel de Nationale ombudsman het neutraler had gevonden als de wijkagent niet alleen de buurman had betrokken bij het ter plekke bekijken van de situatie, maar ook verzoeker, is dit onvoldoende om te spreken partijdige en actieve opstelling ten gunste van de buurman. De wijkagent heeft niet gehandeld in strijd met het verbod van vooringenomenheid.

De onderzochte gedraging is dan ook behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van het regionale politiekorps Hollands Midden, is gegrond ten aanzien van het faciliteren en bijwonen van het gesprek met verzoekers werkgever wegens schending van het verbod van vooringenomenheid.

De klacht over de actieve bemoeienis van de wijkagent ten gunste van de buurman is niet gegrond.